

MINNINGARORÐ

Nøkur fá minningarorð um Ólav Sørensen Húsavík

Mánadagin 22. august andaðist Ólavur. Árini vóru komin, leingi hevur gingið spakuliga afturá við heilsuni. Nú var hann troystur og síðsta megin gekk undan. Hann bleiv 91 ár. Varð føddur og vaks upp í Húsavík. Foreldrini vóru Cicilia og Janus Sørensen, bæði ættað haðani úr bygdini.

Mín kunnleiki til Ólav stavar ikki úr Húsavík, men higani úr Klaksvík, tí sum ungur maður kom hann higar at starvast hjá J.F.Kjølbro, abba mínum, sum hevði eftir tátíðarmeti stórt landbrúk: neyt og seyð, og haraftrat grísahald. Hetta var undir krígunum, alt samband við Danmark var kvett, so haðani komu ongar vørur; tí lat Kjølbro byggja stórt nýtt fjós til bæði neyt og grísar.

Ólavur var her eini 3 ár. Teir vóru altíð tveir í fjósinum, stundum vóru teir av bygd, eisini úr eysturbygdunum í Sandoy. Búðu hjá Kjølbro. Fóðurundirlagið undir fenaðinum var, umframt jørð innan- og uttargarðs, triggjar stórar traðir. Til grísarnar sild, tá henda var tøk, annars fiskaslógv, nokk var til av tí. Nakað av maiskorni, tá hetta fekst úr Onglandi. So har var meira enn nokk at gera, ikki minst tá grísláturin var fyrri. Alt skuldi takast til vara, gerast til og fáast oman í handilin. Slíkt hevði ikki borið til í dag. Meðan hann var her útvegaði hann Kjølbro bæði kvígukálvar at seta við og sleppingarlomb sunnan úr Sandoy. Sera væl royndist og roynt varð at varðveita slagið langt fram í tíðina. Nakað seint undir krígunum segði hann upp, men Kjølbro bað hann vælsignaðan halda fram, so skuldi hann útvega honum pláss á landbúnaðarskúla í Noregi eftir kríggið. Hetta bleiv tó av ongunum. Í staðin fór hann til Íslands - eins og fleiri aðrir føroyskir unglingar um ta tíðina - at arbeiða á garði har. Teir flestu komu skjótt heimaftur, men Ólavur fór víðari til Onglands og har var hann í nógv ár.

Sjálvur minnst eg tó onki til tíðina hjá Ólavi her í Klaksvík. Men í barndómsheimi mínum bleiv hann ofta og virðiliga nevndur, sera arbeiðssamur, nærlagdur og fyrikomandi. Tá hann so kom heim úr Onglandi at ferðast, lá leiðin ofta um Klaksvík, ferðasamband til Onglands var onki, so hann ferðaðist við ísfiskaskipunum, sum tá sigldu næstan í pendulfart millum Klaksvík og Grimsby. Tá kom hann altíð heim til okkara, bæði komandi og farandi, gisti her áðrenn hann fór víðari og eg kom at kenna hann, - ja, eg kann siga, at vit blivu vinmenn, hóast aldursmunin. Hevði motorsúkklu við, sum hugtók okkum dreingir, við enskum plátum sjálvandi. Áhugavert var at hoyra hann greiða frá arbeiði sínum í Onglandi, var á tveimum stórum gørdum, har neyt ella grísar vóru, og - skilti eg seinastu ferð eg hitti hann - stór eplaframleiðsla.

Einaferð miðskeiðis í 1960-árunum kom

hann heimaftur og búsettist í heimbygd síni. Tókst við fyrifallandi arbeiði, men mest var tað landbrúkið hjá pápanum, og so var hann seyðamaður í haganum Syðri-endi, sunnasti hagi húsvíkinga, við bratta berginum, sum øll kenna, ið hava koyrt til Dals ella siglt fram við. Varð heimamaður burturav, tó var hann hendingaferð til skips, eitt nú onkran ísfiskatúr við "Havsøka" hjá sandingum, men hann kom ongantíð yvir sjóverkin. Arbeiðsídni sermerkti mannin, myndin her sigur meira, enn nógv orð. Frá tíð hansara her norðuri, veit eg, at hann setti stórt virði í hesum, at vera sjálvbjargin, og ikki liggja nøkrum øðrum til byrðu. Mær er sagt, at hann fyrimyndarlíga tók sær av pápa sínum, tá hann eldist, bleiv einsamallur og óhjálpin, - onga almenna

hjálp! Ólavur var trúgvur kirkjumaður, hagar kom hann so at siga hvønn sunnudag.

Heimafturkomin úr Onglandi, kom hann nú stundum stuttan túr til Klaksvíkar. Tað kundi vera onkra Norðoyastevnu, ella við ungmannaafelagnum Sólarris at spæla sjónleik ella útferð við teim somu til søguríku oyðibygðina norðuri á Skarði. Eisini kom hann onkuntíð biltúr við einum skyldmanni sínum. Trúliga kom hann inn á gólvið hvørja ferð, bæði hjá foreldrum mínum, so leingi tey vóru, og mær, var sera hugnaligur gestur at fáa á gátt. Vit prátaðu væl saman. Mær dámdi væl at hoyra hann greiða frá lívi sínum, bæði her í Klaksvík undir krígunum og í Onglandi, ikki minst var stuttligt, skemtiliga, at hoyra um mín egna

uppvøkstur, langt áðrenn eg minnst. Eisini kundu vit práta um heimligan politikk, samdir sum vit vóru. Tað var forkunnugt at hoyra sjarmerandi sandoyarmál í stovu okkara. Her eigi eg at siga ikki staðkendum fólki, at tey fyra húsini her á garði, fjós og trý hús við trimum ættarliðum vóru allarnæstu grannar. Tá hann kom inn á gólvið eftir sjónleikin hjá teim í Sólarris, sum vit tíverri ikki høvdu verið til, var hann eitt sindur speiskur, hugdi skeivt yvir á okkara nýfingna sjónvarpstól, og helt fyrri: "Hatta apparatið hevur nokk størri týðning nú á døgum, enn okkara sjónleikur!" Helst er nakað um tað. Seinni fór heilsan at bila, hann gjørdist rørslutarnaður, beinini vildu ikki ta sama sum høvdið, fekk fleiri viðgerðir frá serlæknum.

Fyri nøkrum árum síðan fekk eg høvi til at stækka inn á gólvið í Húsavík. Hann visti ikki, hvussu blíður hann skuldi vera og vit høvdu nógv at práta um. Seinnu árin varð longri millum, at vit hittust, umframt nakrar fáar ferðir í telefonini. Men hvørja ferð kendi eg hin "gamla" Ólav aftur. Ongantíð bleiv hann giftur, hóast onkur av unglingunum úr Sandoy, sum komu higar undir krígunum, giftist og búsettist her.

Í góðveðrinum seinnapartin í august fóru vit tveir synir mínir biltúr í Sandoyinna. Sjálvandi nýtti eg høvi at leita Ólav upp, uttan at vita, at hann var farin á eldraheim. Vit funnu hann á Áargarði heima á Sandi. Í móttøkuni bleiv sagt mær, at hann var heldur ússaligur tann dagin, fryntliga kvinnan skuldi fyrst hyggja inn til hansara. Vit sluppu inn. Eg var eitt sindur kløkkur, so veikur og svunnin, hann var, segði, hann hevði "ongi" bein. Men andsevnunum bilaðu onki. Tað var ikki meira, enn eg hoyrði hann, so lágmæltur var hann. Spurdi áhugaður, hvat teir yngru tókust við, hevði hug at skemta. Hann gleddist við vitjan okkara, og ernaðist eitt sindur eina løtu. Royndi at práta, og enn einaferð vórðu gamlir dagar á skránni, grísahaldið í Klaksvík á sinni og øgiligu eplarúgvurnar á øðrum garðinum í Onglandi. Ikki minni gleddist eg sjálvur aftur at fáa høvi at hitta mín gamla vin í Húsavík, - og tað skuldi vísa seg at vera í tøkum tíma. Tá vit fóru, var mær greitt, at vit neyvan hittust aftur her á fold. Við gomlu heilsanini søgdu vit færvæl: "Hav tað gott, góði Ólavur, Jesus veri hjá tær", segði eg, "Hann fylgi tær", svaraði hann ógvuliga veikt. Soleiðis skiltust vit. Triggjar dagar seinni var hann farin.

Eg fari altíð at minnst hann við virðing. Við hesum fátæksligu orðum heilsa vit her norðuri Ólavi, nú hann fór um handastu sýn. Friður verið um minnið um skilamannin Ólavur Sørensen í Húsavík.

Finn Kjølbro